

beda, kakor sem bil že prej omenil, res v prav ozki dotiki. +

Najvišja cesarska in deželna gosposka na Štajerskem.

Dne 1. avgusta se je topliška dolinica pri Dobrni deloma prazniški oblekla; ob cesti stala sta dva v zelenje ovita in z bandericami okinčana stebra, po deželskih hišah vihrale so štajerske belo-zelene zastave, a raz občinskega poslopja plapolala je cesarska črno-rumena. Čemu li to? — Ker more biti kateri bralec ne ve, kar je večini naročnikov itak znano, bodi še povedano, da imajo dežele dvojno gosposko: cesarsko in deželno. Poglavarje za prvo oblast imenujejo naravnost cesar sami, to so „cesarski namestniki“, ker so v deželi namesto cesarja. Načelnika za drugo gosposko pa si oskrbljuje tako rekoč ljudstvo. Toto namreč izbira ali voli osebe, katere v imenu ljudstva delajo postave za posamezne dežele. Takim izvoljencem pravimo „deželni poslanci“, ker jih davkoplačevalci pošiljajo, pri nas v Gradec, kjer se posvetujejo o tem, kar bi prebivalcem v deželi zamoglo najbolje koristiti ali v prid biti. Na Štajerskem jih volimo 60; izmed teh jih kmetje odpošljejo samo 23, od tega števila jih pride 15 na nemški del Štajerja, 8 na slovensko kmetstvo ljudstvo; ostalih 27 pošljejo mestjani s tržani, pa še trgovci posebič, potem grajščaki in drugi velikoposestniki. Po postavi zamorejo izvoljeni poslanci svoje dolžnosti spolnjevati v dobi 6 let. V Gradci se vsako leto shajajo skoz nekoliko tednov. Tem shodom ali skupščinam se reče „deželni zbor“, ker so tam zbrani zastopniki v kaki deželi bivajočega ljudstva. Pri vsakem zboru mora zavoljo reda biti nekdo, ki ima prvo besedo pri posvetovanju, tistemu navadno pravimo: predsednik ali predstojnik ali načelnik ali glavar. Voditelj deželnega zbora se imenuje „deželni glavar“, a za to službo enega izmed izvoljenih poslancev pokličejo svitli cesar sami. Lani smo imeli volitve za deželni zbor. Deželni glavar postal je gospod grof Wurmbrand, lastnik grada Borlskega blizu Ptujja, ako bi imenovanec bil zadržan in bi ne mogel priti v skupščino ali zbor, kadar se snidejo poslanci, zavoljo tega mora predsednikovo službo opravljati drugi, tudi od cesarja za to odločeni poslanec, totemu pravimo, da je „namestnik deželnega glavarja“, sedaj je to g. baron Goedel, tisti, ki so ga izvolili slovenski kmetje okoli Maribora, in sicer lani za deželni zbor v Gradec, letos pa za državni zbor na Dunaj, kjer delajo postave za celo državo ali cesarstvo veljavne.

Iz rečenega se vidi, da je „deželni zbor“ za celo deželo nekako to, kar je „občinski

zbor“ ali skupščina srenjskih očetov za občino, srenjo. Občinske očete ali „srenjske odbornike“ izbere si ljudstvo, odborniki izmed sebe izvolijo potem „občinskega predstojnika“ ali župana pa njegovega „namestnika“ in še nekoliko „svetovalecev“. Tem je izročena skrb za red in blagor v občini, soseski, srenji.

Podobno se to godi z ozirom na celo deželo. Ljudje izvolijo si zastopnike ali poslance, toti izmed sebe odberejo nekoliko mož, tej skupini se reče „deželni odbor“, totemu na čelu je pa isti od cesarja imenovani „deželni glavar“. Ta odbor je za deželo gospodar. Toda, kakor župan mora skrb imeti gledé premoženja občinskega, tako je „deželnemu glavarju“ med ostalim dolžnost, da ob priložnostih ogleda posestvo deželsko.

Lastnina dežele Štajerske je tudi Slatina pri Rogaci in pa toplice na Dobrni. Na svojem zadnjem potovanju je sedanji deželni glavar obiskal omenjena dva kraja. No, ker je prihod njegov bil napovedan uradno, za tega voljo mu je vodstvo topliško oskrbelo, kolikor toliko slovesen vzprejem. Ob šesti uri zvečer so možnarji naznanjali, da se bliža visoki gost, kateri je pred 30 leti zadnjikrat bil v naši dolinici. Pred prebivališčem ga je pričakovalo precej veliko ljudstvo, v imenu tukajšnjih prebivalcev ga je s primernim nagovorom pozdravil vč. g. dekan Gajšek. Godba je zvečer svirala podoknico, spuščali so rakete in streljali s topiči. Sledečega dne se je deželni glavar od nas poslovil. M. K.

Gospodarske stvari.

Sadno drevje je treba zamakati.

Pri letošnji dolgotrajni in veliki suši nastala je neobhodna potreba sadno drevje vsaj jedenkrat na teden zamakati, ker se sicer lahko prigodi, da vkljub obilnemu nasadu le malo sadja na drevesu ostane. Zamakati se pa staro drevje ne sme ravno le okoli debla. To velja le o mladem drevju, ker le to ima blizo okoli debla sesavne korenine, katere so sposobne vlagi v se vlačiti. Okoli starih dreves se morajo pa 1—2 metra narazen luknje v zemljo zagovati, ki so po 30 centimetrov globoke in v te vode naliti. Kdor ima vodeno gnojnico, lahko s to zamaka. Po takem zamakanju postanejo tudi sadi debelejši in lepši, kakor pa če se s čisto vodo zamaka.

Kako strmine s travo obdrniti.

Strmine se s semenom včasih ne dajo rade obdrniti. Vzame se pa korenice od znane pirnice, ki kot plevel po njivah tako rada raste. To korenice se kakor rez iz slame in sena za živinsko klajo zreže in na pol s prstijo pomeša.

Ako se tej zmesi prilije vode in vse dobro pregnjete in potem kakih 5 palcev na debelo po strmini nanosi in stepta, daje to v kratkem močen drn ali rušo, kateri se s časom še druga trava pridruži in tako popolno vstreza želji po lepi ruši ali drnu.

Krma in mleko.

Kolikor več mleka katera krava ima, toliko bolj je njeno mleko vodeno in sirasto, toliko manj pa ima maščve v sebi in toliko manj putra se iz njega namete. Krave, ki so bile skozi zimo slabo rejene in strežene, dajejo tudi spomladi dobro krmljene mleka, iz katerega se malo putra namete in malo sira navari. Krompir s suho klajo daje mnogo mleka ali puter iz njega nameten ni posebne dobrote. Pivine tropine dajejo veliko može pa slabijo kravo. Sol, laneno seme, trava, otrobi, repna metenica s slamo pomešano pomnožuje mlečnost živine. Trikratna dojba ali molža na dan daje več mleka, kakor jedenkratno ali dvakratno moljenje. Luk, bezek, trnek na paši povžit daje mleku neprijeten okus, ki včasih nekoliko pogreni. Kalužnica, žefran barva mleko žolto, žilina ali oblajet, muškata hijacinta modro in brošč ali jagodiče rudeče.

Sejmovi. 24. avgusta: v Arvežu, pri sv. Duhu na Ščavnici, v Čmureku, Rogacu, Slov. Bistrici, na Laškem, v Velenju; 26. avg.: na Ljubnem; 27. avg.: v Zibiki; 28. avg.: v Celju, pri sv. Trojici v Slov. gor., v Svičini; 29. avg.: na Muti, v Poličanah, Žalcu, Beračah; 30. avg.: na Hajdinju.

Dopisi.

Iz Maribora. (V zlato Prago.) Nobeno plemo Slovanov zanima se za nas Slovence toliko, kakor plemeniti Čehi. V svojem slovstvu pa tudi v državnem zboru smo to že večkrat videli in vselej nam je to z necim veseljem srce napolnilo. Ni pa torej nič čuda, če še vleče nas k bratom Čehom in je tedaj le prav, da se poslužimo vsake priložnosti, ki se nam ponudi, da to izkažemo tudi v djanju. Pač bi bili letos radi to storili, ko se je lepa in redka svečanost na Velehradu vršila, toda le malo Slovencev je bilo smelo to storiti. Sedaj pa, ko se je bila med nami izprožila misel, narodno gledališče iti občudovat v zlato Prago, imamo to zadoštenje, da se je precejšnje število Slovencev tje podalo. Do Maribora še je naše popotnike navadni poštni vlak bil peljal, a od tod naprej je bilo njih število toliko narastlo, da se je za-nje poseben vlak odločil. Več narodnih mož se je bilo na našem kolodvoru sešlo, popotnike pozdravit. Krepki živio-klici in srečno pot! so zadoneli, ko se je vlak proti Beču jel po-

mikati. V Beču samem so vzprejela potlej naše ljudi vsa tamošnja slovanska društva. V Prago so prišli v pondeljek. Ob 6¹/₂ uri je bil pozdrav gostov na državnem kolodvoru, potem pa so se razšli vsak na svoje stanovanje. Zvečer je bila skupna zabava v „Meštanski besedi“. V torek zjutra so se zopet ob 8. uri tamkaj zbrali, potem pa so šli ogledovat si imenitniše kraje, poslopja, izlasti še cerkve zlate Prage. Popoldne so bili na „Belvedere“ in v telovadnici Sokolcev, za tem je bila skupna večerja v „Meštanski besedi“. V sredo in četrtek ste imeli predstavi biti v narodnem gledališču na čast slovenskim gostom. Dosehmal še ni bilo nikjer nereda, navdušenje pa na obeh straneh, Čehov in Slovencev, veliko. Ali bo to nemškim židom dalo spat, še ne vemo.

Iz Slivnice. Hvala Bogu! doni od ust do ust iz dna srca hvaležnih kristjanov za precej dobrodejnega deža pretečenih dni. Bil je pa tudi skrajni čas. Zarad dolgotranje suše je krompir zaostal pa tudi koruza in ajdina ste hirali in svinje in goveda so se kaj pičlo le krmile, a zdaj, ako tudi pozno, vendar dobro došlo je deževanje. Celó grozdju še bo dobro streglo, ki še letos v tukajšnjih gorica, posebno v višini, kaj lepo kaže. Smo si pa bili tudi hodili deža prosit: enkrat k Materi Božji v Brezji in drugokrat v Fram. Staro in mlado v obilnem številu je v pesmih in molitvah Boga prosé častilo. Le znani dopisun Mariboržanke je po prvi procesiji s svojo cigamigo nekatero lahkomišelnost mladino na plesišče zvabil. Sicer pa mu je srenja zarad nja miroljubnosti in drugih zaslug mastno podporo nekaj olajšala in gotovo si boste Orehova in Hotinja vas v prihodnosti nekaj premislili, komu daste srenjsko predstojništvo. In ne mislite si dragi Slovenci, ki „Slov. Gosp.“ radi čitate, ko ste slišali in brali, da je Orehova in Hotinja vas, potlej Skoki in Dobravce, če so ravno letos imele liberalne, cerkvi sovražne volilce — da bi te vesi bile polne zagrizenih liberalnih, cerkvi sovražnih posestnikov. Ne, nikakor! Le nesloga, nevednost pa tudi malomarnost v volitvenih zadevah so ovo zakrivili. Tukaj še prebivajo pošteni krščanski kmetje, ki se še tudi svoje Slovenske matere ne sramujejo. Orehovčanom in Hotinjčanem je treba v prihodnosti le več edinosti in zastopnosti, Dobrovčanom pa, da na den volitve ne gredo v mesto ampak k volitvi. Da, vrli Orehovčani in Hotinjčanje! Bodite v prihodnosti složni, oklenite se drugokrat trdno moža, katerega vam lahko vsaka vas zavida, ker akoravno še mlad, vam je v vsem dobrem orjak, ter kar po lastnem tuhtanju, podučljivih knjigah in spisih kot dobro in hasnovito spozna, tudi svoje sosede k temu nagiba. Držite se ga drugokrat bolje in ne boste med svetom kot liberalci razkričani,